

OPERATIVNI PROGRAM Konkurentnost i kohezija

2014. - 2020.

5b1

Jačanje sustava upravljanja
katastrofama

Europska unija
Zajedno do fondova EU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

OBRAZAC KRITERIJA ZA ODABIR OPERACIJA I PRIPADAJUĆE METODOLOGIJE

Kriteriji za odabir operacija obuhvaćaju

- **specifične kriterije prihvatljivosti** (eliminacijski kriteriji koji nužno moraju biti ispunjeni kako bi pojedina operacija mogla biti prihvatljiva za sufinanciranje) i/ili
- **specifične kriterije odabira** (omogućavaju kvalitativnu procjenu odnosno usporedbu operacija).

Kriterijima za odabir operacija osigurava se doprinos operacija ostvarenju specifičnih ciljeva i rezultata pripadajućeg investicijskog prioriteta OP-a.

Predmet odluke Odbora za praćenje su informacije u točkama 2, 3 i 4 ovog Obrasca. Informacije sadržane u točkama 1 i 5 ovog Obrasca služe kao dodatne radi lakšeg i sveobuhvatnijeg razumijevanja prijedloga specifičnih kriterija prihvatljivosti i odabira.

1. INVESTICIJSKI PRIORITET

5b Poticanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama

SPECIFIČNI CILJ 5b1 Jačanje sustava upravljanja katastrofama

Opis specifičnog cilja:

Specifični cilj ima za svrhu a) razvoj sustava upravljanja u slučaju katastrofa kroz jačanje administrativnih i tehničkih kapaciteta te podizanje svijesti, educiranje, opremanjem i pripremanjem stanovništva i spasilačkih timova i b) rješavanjem određenih prioriternih rizika, primarno zaštite od štetnog djelovanja voda (zaštita od poplava).

A) PRIHVATLJIVE AKTIVNOSTI¹

A1) PROVEDBA PROJEKATA VEZANO NA UPRAVLJANJE KATASTROFAMA:

- **Prevenција:**
  - Programi podizanja svijesti o rizicima, promicanje i obrazovanje stvarajući time otporne zajednice
  - Priprema specifičnog projekta u sektorima koji su zahvaćeni najuobičajenijim katastrofalnim događajima i koji su prepoznati u postojećim dokumentima nacionalne strategije (Procjena ugroženosti)
- **Pripravnost:**
  - Mjere za razvoj organizacijskih sustava i kapaciteta za zaštitu od svih katastrofa i organizacija upravljanja, uključujući razvoj i uspostavu sustava ranog upozoravanja i uzbunjivanja, čime se stvaraju preduvjeti za odgovarajuće sprečavanje katastrofa, odaziv i mjere upravljanja (tj. prije završetka procjene rizika, podizanje svijesti o važnosti saznanja da su rizici prioritet);
- **Odgovor:**
  - Nabava i izgradnja opreme i infrastrukture za smanjenje štete od katastrofa odnosno odgovara na katastrofe, ali ne ograničavajući se na, komunikacijski sustav koji se koristi za službu spašavanja te ublažavanje posljedica na obuhvaćenim područjima.

A2) PROVEDBA PROJEKATA VEZANO NA UPRAVLJANJE RIZICIMA OD POPLAVA:

- **Negrađevinske mjere upravljanja rizicima od poplava (mjere planiranja, preventivne I pripreme mjere):**
  - Poboljšanje sustava za predviđanje poplava i sustava ranog upozorenja i uzbunjivanja, uključujući poboljšanje sustava za prikupljanje i analizu hidroloških podataka;
  - Poboljšanje sustava za matematičke modele simuliranja opasnosti od poplava, uključujući prikupljanje potrebnih podataka i pripremu preciznijih karata opasnosti od poplava, uključujući simulacije proboja sustava za obranu od poplava

¹ U slučaju investicijskih (infrastrukturnih) projekata koji se provode na minski sumnjivim područjima, pregled i razminiranje moguće je uključiti u (prihvatljive troškove) projekt

-
- Poboljšanje sustava za planiranje i upravljanje rizicima od poplava, uključujući prikupljanje detaljnih podataka o receptorima rizika i pripremu preciznijih karata rizika od poplava te izradu planova i programa za provedbu mjera za upravljanje rizicima od poplava kojima su prioriteti određeni prema gospodarskim čimbenicima,
  - Poboljšanje sustava za praćenje infrastrukture za obranu od poplava, uključujući analizu sigurnosti i stabilnosti te primjenu tehničkog sustava praćenja,
  - Poboljšanje sustava za praćenje i analizu događaja u vezi s poplavama u stvarnom vremenu putem satelitskih snimaka i matematičkog modeliranja za potrebe operativne obrane od poplava,
  - Poboljšanje Glavnih i regionalnih centara za obranu od poplava (COP), uključujući poboljšanje sustava za upravljanje informacijama i komunikaciju, poboljšanje tehničkih kapaciteta i opreme za operativnu obranu od poplava, poboljšanje sjedišta COP-a i povećanje kapaciteta ljudskih resursa,
  - Poboljšanje sustava integriranog upravljanja vodama i upravljanja rizicima od poplava.
  - Intervencije u miniranim područjima koja su već bila pogođena poplavama ili bi mogla biti pogođena poplavama u budućnosti (tj. pregled i razminiranje takvih područja)
  - **Mjere za prirodno zadržavanje vode**
    - Provedba mjera koje pridonose poboljšanju prirodnog upravljanja rizicima od poplava korištenjem zelene infrastrukture (npr. renaturacija/obnova rijeka i poplavnih ravnica). Te mjere odredit će se kao prioriteti u slučajevima u kojima je njihovo provođenje tehnički i ekonomski izvedivo.
  - **Mjere za preventivno upravljanje rizicima od poplava (infrastrukturne mjere)**
    - Izgradnja i obnova vodotoka i objekata za zaštitu od štetnog djelovanja voda, uključujući nasipe, brane, ustave, crpne stanice i drugu infrastrukturu za obranu od poplava. Te će se strukturne mjere provoditi tamo gdje se rizik od poplave ne može dostatno smanjiti nestrukturnim mjerama i/ili mjerama za prirodno zadržavanje vode.

A3) AKTIVNOSTI PRIPREME STUDIJSKE I PROJEKTNE DOKUMENTACIJE, TJ. AKTIVNOSTI PRIPREME PROJEKATA VEZANO NA UPRAVLJANJE KATASTROFAMA, ODNOSNO UPRAVLJANJE RIZICIMA OD POPLAVA.

B) PRIHVATLJIVI PRIJAVITELJI/KORISNICI

Operacije/Projekti a1) i a3) Središnja tijela državne uprave, jedinice lokalne, područne (regionalne) samouprave, Državna uprava za zaštitu i spašavanje i ostale organizacije kojima je jedna od osnovnih djelatnosti smanjenje rizika od katastrofa.

Operacije/Projekti a2) i a3) Hrvatske vode kao agencija zadužena za upravljanje vodama i upravljanje rizicima od poplava.

C) POVEZANOST S RELEVANTNIM POKAZATELJIMA IZ OPERATIVNOG PROGRAMA I, AKO JE PRIMJENJIVO, PRIPADAJUĆIM VODEĆIM NAČELIMA ZA ODABIR OPERACIJA

Pokazatelji

- Pokazatelj outputa: Stanovništvo koje ostvaruje korist od mjera obrane od poplava
- Pokazatelj outputa: Obuka/edukativne aktivnosti (za osoblje organizacija odgovornih za upravljanje rizicima/katastrofama)
- Pokazatelj rezultata: Sposobnost reakcije u kriznim situacijama
- Pokazatelj rezultata: Područje podložno potencijalno značajnim rizicima od poplava

Vodeća načela za odabir

- Odabir operacija će se temeljiti na procjeni rizika koja će postaviti prioritete na nacionalnoj razini s usmjeravanjem prema sistematskom smanjivanju najvećih rizika.
- Do dovršetka procjene rizika, a na osnovu postojeće Procjene ugroženosti, provodit će se pripremne aktivnosti (uključujući „soft“ mjere i priprema „no–regret“ projekata u prioritetnim (rizičnim) područjima)
- Odabir operacija za upravljanje rizicima od poplava temeljit će se na Planu upravljanja rizicima od poplava
- Koristit će se potencijal mjera za prirodno zadržavanje vode za obranu od poplava i mjere prilagodbe na klimatske promjene. Prioritet će biti na korištenju zelene infrastrukture (u odnosu na strukturne mjere za obranu od poplava) tamo gdje je tehnički i gospodarski izvediva
- Sve infrastrukturne mjere moraju se razmotriti u skladu s odgovarajućim ciljevima zaštite okoliša, posebice područja mreže Natura 2000.
- Sve aktivnosti čiji je cilj smanjivanje velikih utvrđenih rizika bit će u skladu s ciljevima procjene rizika kada se usvoje.

D) PLANIRANE OPERACIJE / STRATEŠKI PROJEKTI²

- **5b1.1 Projekt unapređenja prioritetnih negrađevinskih mjera upravljanja rizicima od poplava (indikativni datum početka postupka dodjele: 2016. godine; procijenjena ukupna vrijednost: 30 milijuna eura)**
- **5b1.2 Projekt modernizacije lijevoobalnih savskih nasipa od Račinovaca do Nove Gradiške (indikativni datum početka postupka dodjele: 2016. godine; procijenjena ukupna vrijednost: 40 milijuna eura)**
- **5b1.3 Izrada studijske dokumentacije za pripremu projekata zaštite od poplava na prioritetnim riječnim slivovima (indikativni datum početka postupka dodjele: Q4 2015. godine; procijenjena ukupna vrijednost: 5 milijuna eura)**

² Popis planiranih operacija se tijekom provedbe Operativnog programa progresivno nadopunjava i dostavlja OzP-u za informaciju.

- **5b1.4 Podizanje spremnosti operativnih snaga u sustavu zaštite i spašavanja tj. opremanje i osposobljavanje pripadnika Državne intervencijske postrojbe civilne zaštite kao i priprema projektne tehničke dokumentacije za provedbu projekta. (indikativni datum početka dodjele: Q3 2015. godine, procijenjena ukupna vrijednost: 4 milijuna eura)**
- **5b1.5 Razvoj modula za podizanje svijesti o smanjenju rizika od katastrofa kod djece i mladih tj. podizanje svijesti stanovništva o postojećim i budućim rizicima te o važnosti smanjenja rizika od katastrofa. (indikativni datum početka dodjele: Q3 2015. godine, procijenjena ukupna vrijednost: 1,5 milijuna eura)**
- **5b1.6 Tehnička pomoć kod izrade projektne dokumentacije tj. priprema projektne dokumentacije za projekte uspostave jedinstvenog sustava uzbunjivanja te izgradnje Nacionalnog nastavnog središta za osposobljavanje operativnih snaga sustava zaštite i spašavanja. (indikativni datum početka dodjele: Q1 2016. godine, procijenjena ukupna vrijednost: 500 000 eura)**

Zaključno, Investicijski prioritet 5b, odnosno specifični cilj 5b1, obuhvaća tri kategorije aktivnosti:

- a1) Provedba projekata vezano na upravljanje katastrofama;
- a2) Provedba projekata vezano na upravljanje rizicima od poplava;
- a3) Priprema projekata vezano na upravljanje katastrofama, odnosno na upravljanje rizicima od poplava;

2. SPECIFIČNI KRITERIJI PRIHVATLJIVOSTI UNUTAR INVESTICIJSKOG PRIORITETA 5b Poticanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama

Imajući u vidu specifičnost Investicijskog prioriteta / Specifičnih ciljeva za iste nisu definirani sektorski specifični kriteriji prihvatljivosti. Naime obzirom na opis aktivnosti te listu planiranih operacija / projekta, sektorski specifični kriteriji odabira definirani su na principu eliminacijskih kriterija (da/ne). Stoga je zaključeno da nema potrebe uvoditi sektorske specifične kriterije prihvatljivosti već su svi sektorski specifični kriteriji navedeni u sklopu sektorski specifičnih kriterija odabira.

3. SPECIFIČNI KRITERIJI ODABIRA UNUTAR INVESTICIJSKOG PRIORITETA 5b Poticanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama

R.br.	Naziv specifičnog kriterija odabira	Primjenjivo na Specifični cilj	Vrsta kriterija	Način primjene kriterija	Težinski faktor ³
1	Usklađenost sa odgovarajućim strateškim dokumentima rizika od katastrofa odnosno odgovarajućim strateškim, programskim i planskim dokumentima vodnog gospodarstva	Specifični cilj 5b1	Obavezan (aktivnost a1, a2)	„da/ne“ pitanja	N/A
			Obavezan ako je primjenjiv (aktivnosti a3)		
2	Doprinos smanjenju rizika od katastrofa odnosno rizika od poplava	Specifični cilj 5b1	Obavezan (aktivnost a1, a2)	„da/ne“ pitanja	N/A
			Obavezan ako je primjenjiv (aktivnosti a3)		
3	Odgovarajuća spremnost projekta	Specifični cilj 5b1	Obavezan (aktivnost a1, a2)	„da/ne“ pitanja	N/A
			Obavezan ako je primjenjiv (aktivnosti a3)		

³ Težinski faktor označava udio pojedinog specifičnog kriterija odabira u ukupno ostvarivim bodovima prema svim primjenjivim kriterijima za predmetni specifični cilj (ovi specifični kriteriji odabira i opći kriteriji odabira). Težinski faktor određuje se samo za specifične kriterije odabira koji se primjenjuju putem ocjenjivanja i to ili kao fiksna postotna vrijednost ili kao raspon postotnih vrijednosti. Fiksna postotna vrijednost ili raspon postotnih vrijednosti mora biti razrađen na način da zbroj postotnih vrijednosti povezanih sa specifičnim kriterijima odabira primjenjivim na pojedini specifični cilj nosi većinu od ukupnog broja bodova koji će se dodjeljivati u obrascu za ocjenjivanje projektnih prijedloga u okviru pojedinog postupka dodjele bespovratnih sredstava.

4. METODOLOGIJA ODABIRA INVESTICIJSKOG PRIORITETA 5b Poticanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama / SPECIFIČNOG CILJA 5b1 „Jačanje sustava upravljanja katastrofama“

Primjenjivost specifičnih kriterija odabira je kako slijedi:

KRITERIJ 1. USKLAĐENOST SA ODGOVARAJUĆIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA RIZIKA OD KATASTROFA ODNOSNO ODGOVARAJUĆIM STRATEŠKIM, PROGRAMSKIM I PLANSKIM DOKUMENTIMA VODNOG GOSPODARSTVA

Za kategoriju aktivnosti a1) doprinos usklađenosti sa odgovarajući strateškim dokumentima rizika od katastrofa ocjenjivat će se na temelju:

1. Usklađenosti sa Procjenom ugroženosti Republike Hrvatske od prirodnih i tehničko-tehnoloških katastrofa i velikih nesreća. Primjenjivo do 31.12.2015.
2. Usklađenosti sa Procjenom rizika od katastrofa u Republici Hrvatskoj odnosno doprinosu smanjenju prioritetnih rizika, definiranih u Procjeni rizika od katastrofa u Republici Hrvatskoj. Primjenjivo od 01.01.2016.
3. Usklađenosti sa Strategijom smanjenja rizika od katastrofa. Primjenjivo nakon donošenja Strategije.
4. Doprinos postizanju ciljanih vrijednosti (pokazatelja) Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ predmetnog Specifičnog cilja 5b1

Za kategoriju aktivnosti a2) ocjenjivat će se doprinos usklađenosti sa jednim ili više odgovarajućih strateških, programskih i planskih dokumenata vodnog gospodarstva, na temelju:

1. Doprinosa provedbi Strategiji upravljanja vodama (NN 91/08) kroz osiguravanje usklađenosti s ciljevima te aktivnostima i mjerama vezanima uz zaštitu od štetnog djelovanja voda;
2. Doprinosa provedbi Plana upravljanja rizicima od poplava, koji je sastavni dio Plana upravljanja vodnim područjima, kroz osiguravanje usklađenosti s ciljevima te aktivnostima i mjerama vezanima uz upravljanje rizicima od poplava;
3. Doprinosa provedbi Višegodišnjih programa izgradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioracije, kroz osiguravanje usklađenosti s ciljevima te aktivnostima i mjerama vezanima uz zaštitu od štetnog djelovanja voda odnosno upravljanja rizicima od poplava;
4. Doprinosa provedbi Zakona o vodama (NN 153/09, 130/11, 56/13, 14/14) i relevantnih podzakonskih akata;
5. Doprinosa provedbi Direktive 2007-60-EC o procjeni i upravljanju rizicima od poplava u planskom razdoblju 2016-2021.

6. Doprinosa postizanju ciljanih vrijednosti (pokazatelja) Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ predmetnog Specifičnog cilja 5b1, ako je primjenjivo⁴;

U slučaju operacija / projekata za pripremu projekata (kategorija aktivnosti a3)), nadležna tijela mogu formulirati drugačije temelje ocjenjivanja, no isti se moraju uklopiti u predmetni sektorski specifični kriterij odabira 1.

KRITERIJ 2. DOPRINOS SMANJENJU RIZIKA OD KATASTROFA ODNOSNO RIZIKA OD POPLAVA

Za kategoriju aktivnosti a1) Doprinos smanjenju rizika od katastrofa ocjenjivat će se na temelju:

1. Doprinos smanjenju rizika od katastrofa i velikih nesreća izazvanih prijetnjama iz Procjene ugroženosti. Primjenjivo do 31.12.2015.
2. Doprinosa smanjenju prioritetnih rizika na područjima Republike Hrvatske koja su Procjenom rizika od katastrofa u Republici Hrvatskoj označena kao područja umjerenog, visokog ili vrlo visokog nivoa prioritetnih rizika. Primjenjivo od 01.01.2016.

Za kategoriju aktivnosti a2) Doprinos smanjenju rizika od poplava ocjenjivat će se prema vrsti operacija/projekata upravljanja rizicima i to na temelju:

1. Doprinosa smanjenju rizika od poplava na područjima sa potencijalno značajnim rizicima od poplava;
2. Usklađenost s odgovarajućim ciljevima zaštite okoliša, odnosno očuvanja kohezije i povezivosti područja mreže Natura 2000;
3. Tehničke i ekonomske izvedivosti predloženih mjera;
4. Doprinosa adaptaciji na klimatske promjene;
5. Doprinosa poboljšanju prirodnog upravljanja rizicima od poplava korištenjem zelene infrastrukture, ako je primjenjivo⁵;
6. Doprinosa smanjenju kombiniranih rizika (utjecaja poplava na minski sumnjiva područja) na područjima preklapanja karata opasnosti od poplava i karata minskih sumnjivih područja, ako je primjenjivo.

U slučaju operacija / projekata za pripremu projekata (kategorija aktivnosti a3)), nadležna tijela mogu formulirati drugačije temelje ocjenjivanja, no isti se moraju uklopiti u predmetni sektorski specifični kriterij odabira 2.

⁴ Imajući u vidu način na koji su definirani pokazatelji u OPKK (njihov sadržaj), izravan doprinos ostvarenju tih pokazatelja mjerljiv je u pravilu samo u slučaju učinaka građevinskih mjera upravljanja rizicima od poplava; s druge strane negrađevinske mjere u pravilu neće imati izravan učinak u smislu doprinosa ostvarenju vrijednosti pokazatelja

⁵ Tijekom pripreme dokumentacije za projekt, za svaki od potencijalnih projektnih prijedloga (koji obuhvaćaju građevinske mjere) razmotrit će se mogućnost primijene prirodnog upravljanja rizicima od poplava, sukladno tehničkoj i ekonomskoj izvedivosti takvih rješenja

KRITERIJ 3. ODGOVARAJUĆA SPREMNOST PROJEKTA⁶

Kriterij ocjenjuje razinu zrelosti projekta za početak provedbe i adekvatnu provedbu aktivnosti u skladu s planiranim rokovima.

Odgovarajuća spremnost projekta ocjenjivat će se na temelju:

1. Tehničkog napretka/zrelosti (studijaska dokumentacija, projektna dokumentacija);
2. Administrativnog napretka/zrelosti (potrebna odobrenja kao što su procjena utjecaja na okoliš, ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu, suglasnost za izvođenje radova, usklađenost s dokumentima prostornog uređenja, , rješavanje imovinsko – pravnih odnosa).

U slučaju operacija / projekata za pripremu projekata (kategorija aktivnosti a3)), nadležna tijela mogu formulirati drugačije temelje ocjenjivanja, no isti se moraju uklopiti u predmetni sektorski specifični kriterij odabira 3.

⁶ Odgovarajuća spremnost projekta podrazumijeva izrađenu studijsku dokumentaciju i većinu projektne dokumentacije, relevantna odobrenja vezano za procjenu utjecaja na okoliš i većinu ishođenih lokacijskih i građevinskih dozvola, imovinsko-pravne odnose većim dijelom riješene.